

Bijlage 2. Capaciteit Nederlandse Arbeidsinspectie

In het Commissiedebat Werknemersverzekeringen van 8 april jl. is door de Minister van SZW op vragen van het kamerlid Dijk (SP) toegezegd om uw Kamer schriftelijk te informeren over de capaciteit van de Arbeidsinspectie.

In het Jaarverslag van de Arbeidsinspectie, dat ik op 26 maart jl. aan uw Kamer heb aangeboden, is te lezen dat de capaciteit van de Arbeidsinspectie in 2025 is gegroeid naar een bezetting van 1874 fte. Eind 2024 bedroeg die nog 1815 fte. Ook in jaren daarvoor is de capaciteit van de Arbeidsinspectie gegroeid. Aanleiding voor deze groei vormt de politieke inzet sinds 2017 op herstel van het toezicht en de toevoeging van een aantal nieuwe taken voor de Arbeidsinspectie.¹

Ik herken me niet in het geschetste beeld dat de inspectiecapaciteit tekortschiet. De wetgever heeft bepaalde taken doelbewust bij werkgevers en werknemers belegd, bijvoorbeeld op het terrein van de Arbowet en de systematiek van doelvoorschriften op wetsniveau. Deze taken worden niet door de Arbeidsinspectie uitgevoerd. Werkgevers en werknemers geven hieraan zelf invulling op bedrijfsniveau via de Risico inventarisatie en Evaluatie en plan van aanpak. De wet hanteert als uitgangspunt dat werkgevers de stand van de wetenschap en professionele dienstverlening toepassen. Met voorlichtingscampagnes, kennisdocumenten en zelfinspectietools ondersteunt de Arbeidsinspectie hen daarbij, waar nodig treedt de Arbeidsinspectie handhavend op. De wet gaat ook uit van het voortdurend hanteren van de arbeidshygiënische strategie zodat werkgevers onveilig en ongezond werk ten eerste voorkomen door de oorzaak of bron aan te pakken, ten tweede technische maatregelen laten prevaleren boven organisatorische en gemeenschappelijke boven individuele maatregelen en dat werkgevers pas in laatste instantie persoonlijke beschermingsmiddelen als risicobeperking inzetten. In de wettelijk gekozen systematiek en verantwoordelijkheidsverdeling speelt het toezicht een belangrijke rol, maar wel als sluitstuk.

Daarbij is de signalerende en reflectieve functie van toezichthouders, zoals door de WRR geadviseerd, van wezenlijk belang.² Die stelt de samenleving, beleidsmakers en politiek in staat om hardnekkige nalevingsproblemen of misstanden te onderkennen en zo nodig van een beleidsmatig antwoord te voorzien. Op SZW-terrein vervult de arbeidsinspectie die reflectieve rol.³ Signalen en reflecties kunnen tot een nieuwe beleidsinzet leiden en al dan niet gepaard gaan met een investering in toezicht.

Ten aanzien van de afspraak in het coalitieakkoord gericht op het arbobeleid en preventie van arbeidsongeschiktheid door de werkgever, zet ik in op continuering door de Arbeidsinspectie van de bestaande sectoraanpak arbozorg.⁴ Die aanpak heeft eerder al mooie resultaten opgeleverd. Extra capaciteit voor de Arbeidsinspectie past niet omdat zij overeenkomstig het Coalitieakkoord en net zoals andere onderdelen van de Rijksoverheid een bijdrage moet leveren aan de rijksbrede taakstelling.

De sectoraanpak arbozorg van de Arbeidsinspectie richt zich op de naleving door werkgevers van de arboverplichtingen in sectoren met voornamelijk kleine en middelgrote werkgevers (denk aan garagebedrijven, hoveniers, horeca en detailhandel). Deze sectoraanpak bestaat uit voorlichting,

¹ Zie voor herstel van toezicht en latere toevoeging van taken onder andere:

- [Inspectie Control Framework - Eerste Kamer der Staten-Generaal](#)
- [Regeerakkoord 2017: 'Vertrouwen in de toekomst' | Rijksoverheid.nl](#)
- [Jaarplan 2024 | Nederlandse Arbeidsinspectie](#), pagina 33.

² Toezien op Publieke Belangen. Naar een verruimd perspectief op rijkstoezicht, TK 2013-2014, 33822, nr. 3.

³ Zie bijvoorbeeld reflecties in jaarverslagen 2021 t/m 2025.

Zie tevens: de Staat van Eerlijk werk (2019) en: de Staat van ongezond werk (2023).

Zie tevens: signalen over maaltijdbezorging, kidfluencers, misbruik van de registratie van niet-ingezetenen, financieel gewin van illegale arbeid, ontslag op staande voet, onderkruipersverbod, schoonverklaringen na asbestsanering etc: [Home | Nederlandse Arbeidsinspectie](#).

⁴ Zie bijvoorbeeld: [Factsheet Sectoraanpak Arbozorg bij garagebedrijven in 2020 | Nederlandse Arbeidsinspectie](#) en [Inspectieresultaten Arbozorg in de hotel- en restaurantbranche | Nederlandse Arbeidsinspectie](#) en [Inspectieresultaten Arbozorg in de hoveniersbranche | Nederlandse Arbeidsinspectie](#).

administratieve controles van de RI&E, gevolgd door fysieke inspecties door de Arbeidsinspectie. De monitor Arbo in bedrijf 2024-2025 laat zien dat het aandeel werkgevers dat beschikt over een RI&E, in de periode 2014 – 2021 rond de 50% lag en de afgelopen tijd is gestegen tot 68% van de werkgevers. Inzet is om dit aandeel verder te laten stijgen of tenminste gelijk te houden.

Indien gewenst, kan de inspectie een nadere toelichting geven op haar werkwijze, de inzet van haar capaciteit verdeeld over de verschillende prioriteiten en voorbereidingen op het meerjarenplan 2027-2030.